

PŘÍSTUP K LIDEM S NEJISTOU IDENTITOU

MARTINA VENGLÁŘOVÁ

XIV. ADIKTOLOGICKÁ KONFERENCE STŘEDOČESKÉHO KRAJE
ZÁVISLOSTI V NEJISTÝCH DOBÁCH
8.-9.11.2023

Úvod

Stále častěji a ve všech oblastech péče o duševní zdraví se setkáváme s lidmi s nejasnou pohlavní identitou.

Transsexualita byla, je a bude. Postoje společnosti se historicky mění.

Nyní oficiálně extrémní tlak na přijetí, ale jak je to opravdu?

Hranice se rozvolňují, přestávají platit hranice biologické, fyzikální,

Medicína ale nabízí stále nové možnosti vyhovět psychice.

Rodíme se jako chlapci a dívky (pohlaví není určeno).

Pokračuje biologický, psychosexuální vývoj, identifikace s biologickým pohlavím.

Kdo přichází do terapie?

- Hodně mladí lidé v procesu vývoje
- Od ranného dětství prožívali psychickou nepohodu (úzkosti, fobie, deprese, agresivita, neklid apod.), úvahy o smrti, sebepoškozování
- Okolí na ně často reagovalo odmítavě, byli „problémem“

MAJÍ JASNO.

Směřují k tranzici.

Mají mnoho přesných informací, co lze.

P. Weiss 2020: „Do ordinace přicházejí s obrovskou nejistotou.“

Poruchy pohlavní identity

MNK-10

Transsexualita

(jedinec si přeje žít a být akceptován jako jedinec opačného pohlaví) – dg. na základě subj. Vyjádření

1. Tranvestitismus
2. Porucha pohlavní identity v dětství

DSM

- Pohlavní (rodová, genderová) nekonformnost se vztahuje k rozsahu, v němž se pohlavní identita či role daného dítěte nebo dospívajícího liší od kulturních norem, stanovených pro osoby konkrétního pohlaví.
- Pohlavní (rodová, genderová) dysforie - rozporem mezi pohlavní identitou dítěte nebo dospívajícího a jeho pohlavím biologickým.

Výskyt

- Obtížné doložit data, spíše sledujeme počet osob, které vyhledají pomoc lékaře
- Historicky rozdíl:
 - USA, západní Evropa – MtF 3x častěji
 - Střední Evropa vč. Německa FtM
- Nyní se rozdíly stírají

Postup léčby

Dg. stanoví sexuolog.

1. Plně reverzibilní hormonální léčba – blokace puberty
2. Částečně ? reverzibilní změna - aplikace hormonů opačného pohlaví
3. Nevratné chirurgické zákroky – co nejvěrnější napodobení pohlavních orgánů

Sexuologická společnost J.E.P.

- Už před návrhem novely je proti rychlé změně
- Argumenty jsou biologické, chránící lékaře, zvažující změnu rodiče atd.
- Ale také zkušenost potřeby dlouhodobější práce s transčlověkem

Takže to s novelou zatím nepokročilo, ale může dojít k vyloučení podmínky potvrzení sexuologem.

ČSPAP

1. Sleduje prudký nárůst.
2. Vnímá psychosexuální vývoj jako komplexní, citlivý proces.
3. Nedostatečné zkoumání příčin poruch identity může vést k ohrožení.
4. Je nutné plně informovat o procesu léčby a jejích úskalích.
5. Doporučuje intenzivní individuální i rodinnou psychoterapii.
6. Podporuje seriózní výzkum života po tranzici.

Lit.:

1. Zákon o specifických zdravotních službách – Zákon o změně pohlaví
2. Doležalová, R.: **K léčbě poruch pohlavní identifikace v dětství a adolescenci.**
Článek ČSPAP, 2019